

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

ILÉN, TIINA: Äidin raskaudenaikaisen masennusoireilun ja vanhemmuuteen liittyvän stressin yhteys imetyksen kestoon
Syventävien opintojen kirjallinen työ, 25 s.
Lastenpsykiatria
Helmikuu 2016

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli tutkia äidin raskaudenaikaisten ja synnytyksenjälkeisten masennusoireiden vaikutuksia imetyksen kestoon ja vanhemman kokemukseen ruokailutilanteista lapsen ollessa yhden vuoden ikäinen. Lisäksi tavoitteena oli selvittää, miten äidin synnytyksenjälkeinen vanhemmuuteen liittyvä stressi vaikuttaa imetyksen kestoon ja kokemuksiin ruokailutilanteista vauvan kanssa.

Tämä syventävien opintojen tutkielma on tehty FinnBrainin syntymäkohortin pilottiaineistosta, johon osallistui 203 äitiä ja lasta. Tutkimukseen rekrytoitiin vapaaehtoisia raskaana olevia naisia kumppaneineen Turusta, lähikunnista ja Ahvenanmaalta 12. raskausviikon ultraäänitutkimuksen yhteydessä. Tutkimusaineisto on kerätty kyselykaavakkeilla raskausviikoilla 18–22, 32–34, sekä lapsen ollessa kolmen ja kuuden kuukauden ikäinen. Tutkimusjoukon muodostivat henkilöt, jotka palauttivat kyselyn vähintään kerran raskauden aikana ja kuuden kuukauden kohdalla synnytyksestä. Masennusoireilua mitattiin Edinburgh Postnatal Depression Scale –kyselyllä ja synnytyksenjälkeistä vanhemmuuteen liittyvää stressiä lyhyellä versiolla The Swedish Parenthood Stress Questionnairesta. Sekoittavina tekijöinä tutkittiin äidin ikää, koulutusta, tupakointia ja synnytysten määrää.

Tutkimuksessa ei havaittu yhteyttä raskaudenaikaisen ja synnytyksenjälkeisen masennuksen ja imetyksen keston tai vanhempien vauvan kanssa hankaliksi kokemien ruokailutilanteiden väliltä. Myöskään synnytyksenjälkeinen vanhemmuuteen liittyvä stressi ei ollut yhteydessä imetyksen kestoon tai hankaliin ruokailutilanteisiin lapsen kanssa. Aineistomme on pieni ja merkittäviä masennusoireita oli vain muutamalla äidillä. Raskaudenaikainen ja synnytyksenjälkeinen masennusoireilu oli lähes tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä imetyksen kestoon, mutta tutkimuksen voima ei ollut riittävä. Masennusoireilun yhteys vanhemman kokemiin hankaliin ruokailutilanteisiin lapsen kanssa oli lähellä tilastollisesti merkitsevää.

Pilottiaineiston tulokset viittaavat siihen, että tilastollisesti merkitseviä yhteyksiä saattaa löytyä, kun tutkittavien määrä kasvaa. Masennusoireista ja vanhemmuuteen liittyvästä stressistä kärsivät äidit on tärkeää löytää, jotta oireiluun voidaan puuttua ajoissa ja tukea imetyksen jatkamista.

Asiasanat: masennus, stressi, imetys, ruokailutilanteet